

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyitvány sora 40 fillér.

Parlamentarizmus meghamisítása.

(Ü. L.) A magyar nemzet feltékeny volt mindég a törvényhozó testületére. És ennek a nyitja az alkotmányos érzelmében rejlett. Ezen alkotmányos érzelem most sem lanyhult meg a nemzetben, csak egyes pártok magaviseletével a többségi akarat érvényesülése elé vették gát mintegy másfél tized óta.

Ezen eljárás pedig nemcsak ellenkezik a parlamentarizmussal, hanem a kisebbségek alkotmányos hivatásával is. A többségi kormányzás lelkiismeretes ellenőrzésével a magyar parlamenti ellenzék nem látta többé kimerítve a maga misszióját. Programjának erőteljes propagálását, politikai ideák érlelését, nagy parlamenti diszkussziók felidézését meg éppen nem tekintette hivatásának. Az egyszer elért politikai és egyéni sikereken felbuzdulva, teljességgel hozzászokott ahhoz, hogy a házszabályok hiányosságát kihasználván, a többségi kormányzásnak egyenesen az irányát szabja meg; — fejtetőre állítván ezzel a parlamenti kormányzásnak világszerte érvényes és elismert princípiumait.

Ezért bátyázták szigorú házszabályok-

kal körül magukat a külföld parlamentjei. Megakarták ezzel akadályozni a parlamentarizmus meghamisítását a kisebbségek részéről. Mert minden ellenzéki párt a hatalomra tör, megakarták akadályozni, hogy a parlamentarizmus lejáratásával érthessék a céljukat el. Még csak a magyar parlament az, a hol a kisebbség lábbal tiporhatja a parlamentarizmust.

Mit ér az ily parlamentben a többség, ha tehetetlen akaratának érvényt szerezni? Az ily parlamentarizmus, egy a csödbe jutással. Ezért kár volt 1848-ban kivívni a magyar parlamentarizmust. Törpe utódok azt tönkre teszik.

De még külehetne valahogyan magyarázni a kisebbség terrorát, ha a többség nemzetellenes cselekedeteket vinne véghez. Ez esetben még elnézhető lenne az ellenzéki terror! . . . A nemzetellenes cselekedetnek azonban semmi nyoma. És így visszatetsző a parlamentarizmusnak a fejtetőre állítása.

Mert hiszen a jelenbeni kormányzat ellen alapos kritika nem gyakorolható. Imunár két éve, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf átvette Magyarország kormányzatát. Rendbe szedte a zseniális Lukács László az összekuszált állam

pénzügyeit. Az ország alapzata a közgazgatás, halad a modern kiépítése felé és küszöbön az egész közgazgatási reform, tető alá hozatala Khuen-Héderváry Károly gróf, Serényi, Boöthy, Székely, Zichy alapozzák az ország modernné átalakulását. Ezen folyamatokat be nem látni, határos a rosszhiszeműséggel.

A magyar állam tekintélye emelkedett a külföldön. A koalíció alatt az ország a legszánandóbb állapotban volt. Ma ellenben számottevő! . . . És mindezt előidézte a Khuen-Héderváry Károly gróf kormányzata. Lehet-e ily kormányzat ellen jogosan atlépni a terror terére? Bizony nem lehet. Kétéves mult áll a jelen kormányzat háta mögött. Parányi nyoma sincsen az elégedetlenség megokolására.

Avagy talán a véderőreform lehetne az oka rá? Na az ugyan nem. De annyiszor írtam erről e lapban és még fogok írni, talán már a legközelebbi számban is, hogy ezáltal nem térek rá annak bizonyítására, miszerint ezen véderőreform nem lehet ok az elégedetlenségre.

Avagy a választójog kérdése lehet ok az ellenzéki terrorra? . . . Bizony ez sem ok a parlamentarizmus meghamisi-

A tűz történetéből.

(Szabad liceumi előadás.)

3

A tűzhely vallásából fejlett ki a magánbirtok eszméje is. A tűzhely a megállapodott életnek volt a jelképe. A család istene állandó helyet kíván. Fizikailag is nehéz áthelyezni az oltárkövet; vallás értelemben még nehezebb s az embernek csak a legvégső szükségben volt megengedve, ha vagy ellenség űzte el vagy a föld nem tudta őt kellőleg táplálni. Az isten nem egy napra, nem is egy emberöltőre helyezkedik el, hanem mind arra az időre, míg a család él s az áldozat számára a tüzet élesztgeti. Így tehát a tűzhely birtokába veszi a földet; és a család, mely kötelességénél és vallásánál fogva az oltár körül, marad egyesülve, ép úgy ragaszkodik földjéhez, mint maga az oltár. A görög ember azt is hitte, hogy a tűzhely tanította meg a ház építésére. Az embernek, ki vallása által egy helyhez volt kötve, a melyet nem is volt szabad elhagynia, csakhamar gondoskodnia kellett arról is, hogy azon a helyen szilárd lakóhelyet építsen. A sátor megfelelő lakóhely lehet az a rabnak, szekér a tatárnak; de oly családnak, melynek házi istene van, állandó

és tartós lakóhelyet kellett építeni. Az állandó tűzhely s az ősök temetője által a család birtokába vette a földet; s így vallása erejénél fogva jutott a magánbirtok jogához, ahhoz a joghoz, mely ismét nagy lépés a civilizáció felé, mert általa javíttatja az ember a birtokát s lesz jobbá maga is. Minden birtok, de különösen a mesgyéje, a házi isten felügyelete alatt állott. A birtokjog annyira összefonódott a vallással, hogy a család nem mondhatott le az egyikről, a nélkül, hogy a másikról is le ne mondott volna. Ime itt, az ókori ember hitében, van a földbirtok elidegeníthetlenségének forrása.

Az otthon szeretete mély és hatalmas volt a régi ember lelkében. Nézzük az öreg Anchisest, ki bár látja, hogy Trója lángtengerbe roskadt össze, mégsem akarta elhagyni régi lakóhelyét. Nézzük Olyasseust, kinek a világ minden kincsét, sőt magát a halhatatlanságot és felkinálják és mégsem akar látni egyebet, mint tűzhelyének lángját. De nézzük Cicerót, ez már nem ábrándozó költő, hanem ügyvéd és államférfi, s így beszél (De legibus II—1) „Itt van az én vallásom, itt van az én népem, itt őseimnek nyomdokai; nem tudom kimondani, milyen öröm az, mely itt szívemet-lelkemet átjárja!”

Reánk nézve a ház csak lakóhely, menendék-hely; mi azt könnyen elhagyjuk és könnyen elfeledjük; ha még rá gondolunk, ezt is inkább a szokás és kedves emlékek hatása alatt tesszük. Mert a mi istenünk már nem a házban lakik, hanem az egész mindenségben, kit mindenütt megtalálhatunk. A régi ember háza nem pusztán lakóhely volt, hanem családot védelmező, az imáját elfogadó és meghallgató isten háza is; azért az ember úgy tisztelte, mint templomát.

A család fiagon bármilyen nagyra terjeszkedett, egységét a tűzhely közössége mindig biztosította. Tűzhely, sir és örökség megoszthatlan volt. A család is az volt. Az idő nem tagolta fel. Ez a részekre nem oszló család, mely hosszú idő alatt nagygyá fejlődött, örökké folytatva nevét és vallását: ez a gens a nemzetség. A nagyobb nemzetségek földjeiket szolganéppel műveltették és védelmezték. De ez a szolganép is tagja volt az oltár tűzénél áldozó nagy családnak. Nem is egyszerűen mint ur és szolga, hanem mint patronus és cliens éltek az oltártűz előtt megáldott pietás viszonyában. Minden családnak külön és kizárólagos vallása volt.

Megtörténhetett azonban, hogy több család, a nélkül, hogy különleges vallásáról lemondott

ására. Mert ez a nagy reform századokra kiható reform lesz, hebe-hugyan az meg nem oldható, előkészület kell, a mi folyamatban is van és mint Lukács László mondá a napokban a parlamentben, az erről szóló törvényjavaslat ez évben a parlament elé kerül. Tehát a kormány e kérdést nem akarja elodázní és így nincs ok az erőszakoskodásra s a terror terére lépni a kisebbségnek.

Jelszavakkal ezen kérdés meg nem oldható! . . . Mikor a reform eljut a törvényjavaslatba öntésre, ám akkor küzdjön álláspontja mellett a Justh-párt, de sem előzetesen, sem utólag az obstrukció fegyveréhez nem nyulhat. S ha mégis az ellenkezőjét tenné, a parlamentáriszmus meghamisítását folytatná.

De az ország a kétéves kormányzat hatása alatt áll. Mely érzélem ellentétben áll a parlamenti anarchiával és országszerte visszahangzik a kívánat; szűnjön meg a magyar parlamentáriszmus további meghamisítása.

Két év kis idő az emberi életben, de nyomokat hagy maga után. Szívünk-ből áldjuk a Gondviselést, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf elkezdé újabb nemzeti misszióját. Álljon még soká Magyarország élén, nagynevű miniszter-társaival, ezt kívánja a magyar nemzet érdeke.

Valódi ellenfele nincs az országban! . . . Még ellenei is tisztelettel hajolnak meg előtte, csak a hatalom utáni vágy állítja őket sorompóba vele szemben. De az ország közvéleménye hálásan tekint fe-

volna, egy másik új istenség tiszteletére egyesült. És valóban így is történt. Midőn a családok az ő házi isteneiknél hatalmasabb istenség felismerésére jutottak, mely aztán közös istenség lett, az egész csoport felett örködött; első dolguk volt, hogy oltárt emeltek, tüzet gyújtottak, annak az ápolásáról gondoskodtak s istentiszteletet alapítottak. A közös tűzhely isteneképen egy áldoztak, mint a családban s együtt fogyasztották el az így megalakult község tagjai az áldomást.

A közös tűzhelyből így fejlett a család vallása, később a község géniusának a tisztelete; a községek ismét egy közös oltártűz körül csoportosultak; im az állam alakulásának ősi formája, melynek nyomait különösen Itáliában és Görögországban találjuk.

A községi állam oltárát a görögök prytaeumban, a rómaiak Vesta templomában állították fel. Ezen oltáron folytonosan égett a szent tűz; ezen tűz tisztelete meg volt a görög városban is, de sehol olyan mértékben, mint Róma városában. Itt soha sem szűnt meg, mindig erős volt az a meggyőződés, hogy a város sorsa hozzá van kötve ehhez a tűzhelyhez. Az emberiség történetében alig találkozunk szebb, ideálisabb, meghatóbb, de egyszersmind szigorubb kultusszal, mint a milyennel Róma, ezen meggyőződése alapján,

léje s tőle várja az egységes magyar nemzeti állam kiépítésének a nagy művét. Egy szívvel-lélekkel kiáltjuk: éljen Khuen-Héderváry Károly gróf, éljenek nagynevű miniszter-társai. Haladjon Magyarország Héderváry vezetésével s akkor a borus napok kilesznek zárva a nemzet életéből.

POLITIKAI HIREK.

Folyó hó 26. rendkívül érdekes gyűlése volt az országháznak. Gr. Andrassy Gyula és Lukács László pénzügyminiszter tették különösen érdekessé és nevezetessé.

Gr. Andrassy Gyula beszéde első felében a külpolitikáról szólt. Ebben egyetért Apponyival s a kormányval; a külpolitikai kérdésektől, melyek sürgetik a véderő reformját, távoltartja a pártszempontokat. Azután megjelölte a véderő javaslattal szemben a maga álláspontját s a parlamenti béke feltételeit. Rendkívüli hatása volt a beszéd azon részének, melyben támadta azt a felfogást, hogy a véderő-javaslat és választójogi reform között junktim állítandó fel. „A többség nem hajolhat meg — ugymond — a kisebbség terrorizmusa előtt; és nem is akadhat olyan gyáva s hazafiatlan többség, mely annyira megfélekedezék magáról, hogy megcsináljon egy neki nem tetsző választói jogot csak azért, hogy ezen az áron megcsinálhassa a véderő-reformot. Ha háboru ütne ki, vállalhatná-e az ellenzék a győnge haderővel az elbukás és eltiprás átkát azzal a mentséggel, hogy mindez a választói jogért történt? . . . Veszélyes dolog a koronát presszionálni arra, hogy erőszakkal hozza nyakunkra a választói jogot, csak azért, hogy így könnyű

a szent tüzet apolto. Hogy soha ki ne aludjék, az őrizetét fiatal lányokra bízta, kik Vesta templomának díszes oszlopcarnokaiban hófehér ruhába öltözve szigorú szabályokkal megszabott életmódot folytattak. Szépségük, erejük, fiatalságuk virágjában voltak valamennyien, a legelőkelőbb családok gyermekei; az államtitkok leteteményesei, a császári ház bizalmasai és hű őrei a római biradalom szent jelvényeinek.

Azok a fontos állami feladatok, melyekkel meg voltak bízva; az a rendkívüli tekintély és befolyás, melyet állami ügyekre gyakoroltak, az az általános nagy tisztelet és kitüntetés, melylyel körülvették őket; és az a szörnyű büntetés, melyet egy kötelesegeiről megfélekedett Vestálsnak el kellett szenvednie; mind azt az erős vallásos érzést, mind azt a hatalmas és fenséges religiót jelképezi, mely ősi hagyományokkal, törvényekkel és törvényes intézkedésekkel élesztve és erősítve, a házi tűzhely szentsége s vele együtt az állami létel misztikus és rendületlen főfeltétele iránt, a lelkek mélyén gyökerezett.

A Vesta-kultusz eredetéről azok után, miket elmondtam, nem igen van mi újat mondanom. A község megalakulása után mindenütt volt egy kunyhó a község közepén, melyben állandóan égett a tűz. Ez a becses, nagyon nehezen nélkülözhető és nagyon ne-

szerrel megcsinálhassa a saját véderő-reformját. A kisebbség eme veszedelmes törekvése ellen küzdeni fogok végső erőmig”.

A nagy hatású beszéd összetörte a Justh-pártot. S mikor ráadásul felállott Lukács László s elragadó szónoki hevével, szellemének s igazságainak elviselhetetlen erejével támadt az obstrukció vitézei ellen: kitört az egysége és ereje győzelmes tudatában eddig méltóságos türelemmel viselkedő többség lelkesedése, buzgalma, tettereje; zugott, magával ragadott, hogy bizalmat öntsön a közvéleménybe s összetörje a kis csoportot. A szövegek minden mondatát félbeszakította a tetszés zajos megnyilvánulása, amikor kimutatta, hogy évtizedek óta minden békés fejlődést megakadályoz az, hogy míg más államok reformokkal erősítik meg nemzetüket, a mi erőnk czéltalan közjogi vétőkban és a parlamentáriszmussal ellentétes obstrukciókban merül ki. „A miniszterelnök — ugymond — a tisztességes béke alapján áll, de nem zárkózik el a harcztól sem. Sőt attól sem, hogy végső esetben a nemzetre appelláljon. Az ellenzék mindig a saját presztizséről beszél és azalatt tönkre teszi a nemzet presztizsét. A mi jövőnkét és a következő generációk jövőjét. Ne felejtsek el, hogy mindent lehet kockáztatni, csak a nemzet életét nem”.

HIREK.

Tájékoztató.

Febr. 1. Ismeretterjesztő előadás a Bethlen-kollégiumban délután 5 órakor. Előadó Lázár István rektor-professzor.

Febr. 3. A Nagyenyedi Iparos Önképzőkör és a kereskedő ifjuság táncszal egybekötött műsoros estélye este 8 órakor a Nemzeti dísztermében.

Febr. 10. Diák-bál a Szeidl-szálloda termeiben.

hezen szerezhető elem. A közös tűz felügyeletét és ápolását, mivel a férfiak barmaikat legeltetni, vadászni és halászni jártak, lányokra bízta. Ebből az egyszerű szokásból szent intézmény lett, amit általában, ugy Alba-Longában is, Róma anyaközségében. S midőn egy csoport albai pásztor — valószínűleg az albai tűzhányó hegyek kitörései elől, lehet, hogy egyéb okok is közreműködtek — a völgyekbe menekült és a Tiberis mocsáros partjain letelepedett tovább is folytatta szülőföldje szokásait s a Vesta-kultuszt ide is áttelepítették. A Liberis melletti dombokon lassankint több község alakult, melyek a közös oltártűz tiszteletében idővel állammá egyesültek.

A szent tűz papnőjévé hat és tíz év között vették fel a lányokat, a kiknek száma hatra volt korlátozva. A legszebb és legelőkelőbb gyermekek szülői vetélkedtek azért a tisztességért, hogy leányuk a Vesta-rend tagja lehessen. Felvételnkor a lány haját levágták s fogadalmi ajándékkul egy régi fára akasztva (a ficusuzellatára) az istennőnek áldozták. azután fehér ruhába öltöztetve feleskették, hogy kötelesegeit hiven fogja teljesíteni. Nevét is letette s helyette Amata nevet kapott. A szolgálat törvényes ideje 30 évre volt megszabva; s ez idő letelte után a Vestálsnak jogában állott visszatérni ottho-

Aki olesón és szépen akarja szobáit festetni,

forduljon Rosenberg Ignác festőhöz, Nagyenyed, Szentkirály-utca 67. sz.

— **József főherceg beteg.** József kir. főherceg vakbélgyulladásban megbetegedett, mire Budapesten a Herczel-féle szanatóriumban megoperálták. Az operáció szerencsésen sikerült. Augusztá főhercegasszony állandóan mellette van és ápolja. A főherceg közérzése jó, állapota bár kielégítő, de azért féltő, mert még nincs túl a veszélyen.

— **Bod Péter emléktünnepélyek.** A Bethlen-koll. főgimnázium tanári kara egyik közelebb tartott gyűlésén, Bodrogi János tanár indítványára kimondotta, hogy Bod Péter születése 200 éves évfordulója emlékére Magyarigenben ünnepet rendez a főgimn. ifjúságával karöltve, s ugyanakkor megkoszoruzza Bod Péter — a kollégium nagynevű növendéke — sírját. Az ünnepély előkészületeit közelebbről fogják megtenni. A hegyaljai magyarság hazafias lelkesedését ismerve, hisszük, hogy a tervezett ünnepélyről örömmel vesznek tudomást s mindent el fognak követni, hogy az a legteljesebb mértékben sikerüljön.

— **Kinevezés.** Vármegyénk főispánja Muresán Liviuszt a magyarforrói anyakönyvi kerületbe korlátozott hatáskörrel h. anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Haláleset.** Fenichel Jakab helybeli érdemes öreg kereskedő hitvesét, Rosenberget Katalint csütörtökön délután temették el nagy részvét mellett. A gyászszertartást dr. Diósi Sámuel dévai rabbinus végezte. Az elhunytat, ki 72 évet élt, szépszámu családja és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **A nagyenyedi iparosok és kereskedők bálja.** A Nagyenyedi Iparos Önképzőkör karöltve a kereskedő ifjúsággal 100-as védnöki kar védnöksége alatt, köre helyiségei átalakítása és részben a kereskedő ifjúság alapja javára f. évi február hó 3-án

inába, sőt férjhez is mehetett. De ezt a törvényadta engedélyt nagyon ritkán használták fel. Legtöbbje megmaradt az istenkultusz fényes, előkelő és szentelt légkörében. A Vestálisok rendje dús gazdag volt. Nagy terjedelmű birtokaik mellett nevezetes alapítványokat is kaptak. Tiberius császár egy választáskor közel fél millió korona összeget egy másik választáskor két millió koronát ajándékozott. A hol a Vestális megjelent mindenütt a legelőkelőbb helyet foglalta el; tanubizonyosága döntő erővel bírt; egyedül nekik volt megegyezve, hogy Róma utcáiban, kocsikázhasanak s ilyenkor egy lictornak nevezett hajdu szaladt a koci előtt. Mindenki, még a consul is, kitért előttük. Császárok végrendeletei, állami titkok és okiratok őrzése reájuk volt bízva. Nehéz időkben, polgárháborúk alkalmával őket kérték fel követeknek. Ha valaki egy Vestalist megsértett, meg kellett halnia. Ha ellenben egy Vestális véletlenül olyan bűnösrel találkozott, kit a vesztőhelyre vezettek, a bűnös azonnal kegyelmet kapott. Senki ember-fának nem volt szabad a város falain belül temetkeznie; egyedül a Vestálisok voltak a törvény alól kivéve. Semmiféle hatóság az ügyeikbe be nem avatkozhatott. Egyedül a főpapa (pontifex maximus) volt joga, de egyszersmind szigorú feladata is felügyelni arra, hogy kötelességeiket pontosan teljesítsék. De ha a rend szabályai ellen vétett: a bűnhődése is rendkívüli, sőt rettenetes volt. Mikor minden kétséget kizárólag be volt bizonyítva, hogy a Vestális a szent tűzről — melynek ápolására esküdt — megfeledkezett: a bírák a szent ruhát letépték róla és önképzőleg megkor-

a Nemzeti Szállóba szépen díszített nagytermében táncszállal egybekötött zártkörű műsoros estélyt rendez, a következő műsorral. 1. Népdalok, Lányi Ernőtől. Énekli az iparos önképzőkör férfikara. 2. Monológ. Előadja Hódl Ferencz. 3. „Sonata“ Op. 18. Beethoven. Zongorán előadja Ince Klára. 4. Éjjeli zene, Téglási Gabortól. Zenekisérettel előadja Kovács Teréz. 5. Három dal, Révfy Gézáttól. Énekli az iparos önképzőkör vegyeskara. Személyjegy 2 korona, családjegy 3 személyre 5 korona, karzatjegy 2 korona, diákjegy 80 f. Kezdeté este pont 8 órakor. Jegyek előre válthatók Földes Ede úr könyvkereskedésében s este 7 órától a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirtalpig nyugtáztatnak. Kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, jelentsék be az elnökségnek. Ajánljuk városunk közönségének pártfogásába az iparoskör műsoros mulatságát.

— **Pályázat ösztöndíjra.** Az alsó-fehérvármegyei Általános Tanítói egyesületnek „Gáspár“ János-féle ösztöndíjért pályázni jogosultak az egyesületi tagoknak azon gyermekei, akik polgári vagy középiskolában és tanító- vagy tanítónőképzőben tanulnak. A pályázni kívánók iskolai bizonyítvánnyal fölszerelt kérvényeiket terjesszék be f. é. február hó 15-ig Zathureczki Bélához az egyesület pénztárosához. Nagyenyed, 1911. január 26. Az elnökség.

— **Diákestély.** A Bethlen kollegium ifjúsága folyó hó 10-én a Bethlen Gábor szobor-alapjára táncmulatságot rendez a Szeidl-szálloda összes termeiben. Az előre jó sikerűnek ígérkező táncmulatságra ez uton is fehérvármegyei közönség b. figyelmét.

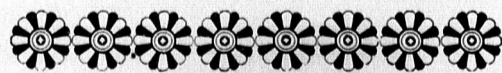
— **Az Edison villamos-színház** ma vasárnap két nagy előadást tart. A műsornak két feltűnő képe: Az önfeláldozó nővér, nagyon

megható dráma és A játék ördöge, dráma. A sorrend: 1. Az alkalmi családapa, humoros. 2. Pathé újság, heti aktuális események. 3. Az önfeláldozó nővér, nagyon megható dráma. 4. Szomszédok között. Nagyon mulattató. 5. A játék ördöge. Dráma. 6. Little Jancsi és fegyvere. Rendkívül kacagató.

— **A balassfalvi magyar kaszinó** febr. hó 10-én, a kaszinó nagytermében, saját pénztára javára zártkörű táncmulatságot rendez. Személyjegy 2 kor., családjegy 3 személyre 4 kor., azonfelül 6 kor. Kezdeté este 8 órakor.

— **Szt. Antal perselyének 1911. évi számadása.** A róm. kath. templomban levő Szt. Antal persely 1911. évi számadását felülvizsgáltam. A számadást teljesen rendben találtam. Megállapítottam, hogy a perselynek az ismeretlen adakozók adományából bevétele volt: 2058 kor. 41 fill. Ebből szegények kenyérére 1076 kor. 59 fill., házi szegények segélyezésére 163 kor. 93 fillér fordított. Pénztármaradvány 1912. évre: 817 kor. 89 fillér. E pár tételből álló számadás igazolja, hogy városunkban a szegény ügy felkarolása talán sohasem öltött oly intenzív jelleget, mint épen napjainkban, amikor az igen nehéz megélhetési körülmények dacára is az emberek, de különösen a jobbmódúak, sietve sietnek leróni adósságukat a szegényügy oltárán. A jó Isten megfizet kinek-kinek az ő cselekedetei szerint. Jutalmat tőle várjatok emberek, kik fölöslegeiteket megosztjátok szinylódó embertársaitok között. Folyovich Sándorné urasszony, mint mindig, úgy az elmúlt évben is nemcsak nagyösszegű adományával, hanem a szegények ügyes-bajos dolgának elintézésével annyi szeretetet és türelmet gyakorolt a humanus ügy szolgálatában, hogy társadalmunk minden egyes tényezőjének rokonszenves nagyrabecsülését méltán érdemelte ki. A szegények isteni Mestere áldja meg e jólelkű urinót. Rada György, plébános.

* **Budapestre utazó** t. olvasóink a főváros legújabb és legmodernebb szállodájában az „Excelsior“-ban Rákóczi-ut 72. (Tulajdonos: Aczél Miksa) szállnak meg, hol minden szoba meleg-hideg víz, központi fűtés, villanyvilágítás stb. van ellátva. Szobák naponta 5 koronától feljebb kaphatók. Reggeli, ásványvíz, ruha vasalás és beretválkozás a szobáiban foglaltatik. Telefon 140 - 72.

bacsolták. Azután a bűnöst halotti lepelbe takarva, koporsóba fektették s gyászmenet kíséretben a Compus Sceleratusra (a Bűnösök mezejére) vitték. Egy sírbolt volt itten; benne ágy, kevés élelemiszor. Ide hozták a szerencsétlent, ki borszikkal volt a koporsóhoz kötve. Az egész menet, sőt az egész város a legnagyobb gyász és szerencsétlenség-képet mutatja. Mély csend van az egész utvonalon; csak a szivetrázó zokogás hangjai hallatszanak a tömegből. A koporsót a sírbolt nyílása mellé teszik le; a hóhér elvágja a szíjakat; a főpap mély alázattal imádkozik a megbántott istenhez. Aztán odavezeti a lányt a sírbolt nyílásához, melybe létrát bocsátottak alá... s a főpap elfordul, hogy ne lássa, mikor a Vestális elevenen száll le a sírjába. A létrát felhúzzák, a nyílást befalazzák, s fedelére annyi földet halmoznak fel, hogy a sánc magasságát elérje és az ítélet végrehajtásának minden nyoma eltűnjék.

Ők őrizték a szent misztériumot, melyhez a vallásos hit Róma fennállását kötötte. S oly híven őrizték, hogy kétezer esztendő minden kutatása sem tudott erre a titokra világosságot deríteni. Mikor az ellenség Rómát feldulván a nyugat-római birodalmat megszüntette, az utolsó Vestális elpusztította az oltárt és életével védelmezte a szentélybe való bemenetelt. A római birodalom szent misztériumát magával vitte és visszaadta hatalmas urnójának, a házi tűzhely felséges istenasszonyának.

Ezeket akartam t. közönség ez alkalommal elmondani, a tűz történetéből.

(Vége.)

L. I.

346—1912. tkvi. sz.

Hirdetmény.

Koslárd község telekkönyve tagosítás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

E czeleből az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1912. február hó 26-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság hitelesítő bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló iratokat mutassák fel;

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik niucsenek, hogy az átírásra az 1886: XXIX. t. cikk 15—18. és az 1889: XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett joguk törlesztést kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Nagyenyed, 1912. évi január hó 20-án.

Bottlik István,
kir. járásbíró.

33 1—3

!!!

TÖBB PÉNZE
akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és
tartós szőttesárukat

csak a
nagyenyedi szővőgyárból
vesz.
Árjegyzék ingyen küldetk.

Óh jaj!

Mogfojt ez az
átközött köhögés.Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás
ellen gyors és biztos hatásuak

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kítűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próba-doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszer-tár

Budapest, VI., Váci-körút 77.

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József örökösei gyógyszer-tárában és Dr. Odor Béla gyógyszer-tárában.

271 10—26

Éljen!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított.

Kútépítés.

Helyszínen gyártott vasbeton gyűrűkből csinálók kútát szükség szerint családi vagy gyári használatra. A kút az eddigiekénél sokkal olcsóbb és jobb. Forrás kutatása és desztillálása biztos sikerrel jár, a mit több száz teljes eredménnyel már megépített kúttal tudok bizonyítani. — Költségleírányzat és helyszíni szemle díjtalan.

Az általam épített kútakért tíz évi jótállást vállalok, fizetés csakis a munka átadása és eredménye esetén teljesítendő.

Kútak munkálat alatt jelenleg Salgó Dezső mérnök és dr. Dobozy Vilmos uraknál vannak Nagyenyeden.

Tisztelettel

Gabos Mihály,

Erdély első kútépítő speciálístája.

Fehéregyháza.

Nagyküüllömege.

340 1—25

HIRDETÉSEKET
legjutányosabban felvesz
kiadóhivatalunk.

Köhögés és rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü czuorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjük, mivel sok használatlan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Réthy“ név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.
Csak RÉTHY-félét fogadjanak el!

277 2—12

Fogműterem áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy fogműtermemet a Szeidl-szállodába helyeztem át.

Modernül berendezett fogműtermemben készülnek: szájjpadlás nélküli fogak, aranyhidak, platina és arany koronák, csapfogak, teljes fogsorok, a melyek rágásra igen alkalmasak és könnyen megszokhatók.

Minden munkáért felelősséget vállalok. Használhatatlan rossz fogakat használhatóvá alakítok át.

Szíves pártfogást kér, teljes tisztelettel

Vogel Samu, fogtechnikus

30 1—3

Nagyenyed, Szeidl-szálloda.

Eladó ház és földek!

Kedvező fizetési feltételek mellett eladom Tóth-utca 15. szám alatti 3 házból, mellette épületekből és a Winkler-utczára kimenő nagy kertből álló telkemet. Továbbá a „Köberek“-ben telkesített földemet lakóházzal és ugyanott levő újonnan beültetett szőlőmmel együtt. Valamint a „Gáprith“-ban levő 1 hold luczernásomat, és 3/2 hold szántót.

A fent kifejezetten megnevezett ingatlanokat azért óhajtom eladni, mivel a főtéri házamat (Jovian-féle ház) újjá építtetem és szabó-üzletemet lakásommal oda helyezem át.

Farkas Sámuel,

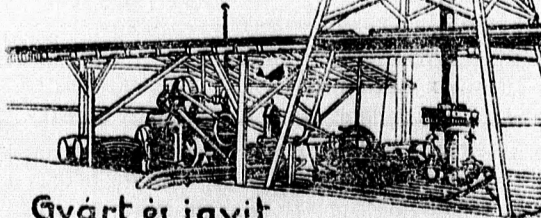
szabó-üzlete (Főtér).

16 5—12

LAPP HENRIK f.é.
MÉLYFŰRÁSOK
magyar részvénytársasága
BUDAPESTEN

Jroda: Gyár:
V. Bóthory-utca 3. / X. Kőbányai út 4.
Telefon: 114-16 (laterurban) telefon: 157-72

ELVÁLLAL
MINDENMÉJŰ FŰRÁSOKAT
a legnagyobb mélységig
minden célra

Gyárt és javít

MÉLYFŰRÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT
ÉS ESZKÖZÖKET.

Legjobb referenciák!